

Upamo, da radi izdaje te tajnosti ne bo pri onih preveč zamere, ki bodo morali vnaprej previdneji biti in računati z gosjim nočnim stražarjem, tim več pa hvaležnosti pri orožnikih in sodnikih, ker jim s tem menda v bodoče precej olajšamo službo!

Gosak kot nočni čuvaj drugod.

Poročati moramo pred vsem nekaj neverjetnega in za nas malo razveseljivega. V istem času, ko so naši kmetje začeli zanemarjati gosjo nočno stražo, so jo drugod tim skrbneje začeli upejljavati in naše skušenosti uveljavljati. Na Angleškem, posebno pa v Severni Ameriki, kjer rede na takozvanih farmah, t. j. velekmetskih, na tisoče razne perutnine, čuvajo te črede zdaj izključno le še stari gosaki. Čim starejši so, tim boljše, ker so z vsakim letom dražljivejši pa tudi močnejši in smejeji. Tukaj pa ni gosak zase zaprt, nego je vedno prost za naskok. Ko čuti, da se kdo bliža, kateri mu najbrže namerava ugrabiti kako družico za pečenko, plane po noči iznenada na tatu, ga omami s silnim udarcem svojih prožnih pa kakor jeklo trdih peroti in zakriči povrh pri tem, da se morajo na vsak način zbuditi tik stanujoči pastirji in nadzorniki. Dogodilo se je baje že tudi čisto, da je tak priletni gosak zdrobil s tem udarcem tatu nosno kost ali zlomil celo roko.

Mimogrede naj še povem pri tej priložnosti našim gospodinjam, katere menda ne vedo, da nosi gosak tudi, slično kakor konj, svoja leta zarezana. Pri zgibu peroti ima kratko, zelo trdo in igličasto lopatico, na kateri se vidi za vsako leto starosti posebna zareza. Pri nas sicer ne pride ta znanost v poštev, ker ne pustijo nihče gosaka navadno čez tri leta živeti, toda tam, kjer raste s starostjo tudi vrednost, so te zarezne odločilne pri ceni.

Neoporečno je, da so v starejših časih služile gosi gotovo tudi kot straže v trdnjavah, toda ukiniti so jih morali povsod iz istega vzroka: vojaki so vedno radi videli gosi pečene kot — žive.

Posebno so se Nemci spomnili l. 1916 kapitolskih gosi v Rimu. Ugotovili so izredno vrednost gosje straže in so takrat imeli že nekako slične izkušnje, kakor smo jih mi tu popisali, v kolikor nas niso že prekosili v opazovanjih druge smeri. Sprevideli so namreč, da gosi v zaprtem prostoru v noči bližajoče se sovražne zrakoplove zaznajo na mnogo izdatneje daljine kakor človeško uho, ali celo kak tehnični pripomoček za prisluškovanje. Nameravali so pred vsem uvesti gosje prisluškovalna straže v velikih zrakoplovnih skladiščih, da oznanijo te preteči napad sovražnika iz zraka ter da se ugasnejo še pravočasno vse luči, tako da pride sovražnik v zmotnjo, kje naj zdaj izvrže z uspehom razno uničujoče razstrelivo. K temu pa sploh ni prišlo, ker je vodstvo nemške armade čutilo, da bi pri takratni stiski za prehrano te gosi menda nikdar ne bi bile doživele — prihodnjega jutra.

Omenim naj še naslednji dogodek: Pred kakimi 20 leti je gospodaril veliki mesar in prekaževalec v nekem našem

mestu, pri katerem se je izvršilo menda letno par vlomov v prekaževalnico; silil je namreč vonj prekaženih gnjati neznanim ljubiteljem neprestano v nos. Imel je sicer par psov kot nočno stražo, toda te so vlomilci redno zastrupili, ker so bili očitno dobri znanci psov. Ker si ni vedel več pomoči, so mu kmetje nasvetovali, naj si tudi uvede gosjo stražo. In res: pozneje ni doživel niti enega vloma več, ker so mesarski pomočniki spali tik gosi in bili pazljivi, če se je začelo kako »gaganje«.

Ni pa izključeno, da bomo še mi sami potrebovali gosje straže zoper sovražne zrakoplove, ako se res nameravajo v bodoče napadi na miroljubne ljudi iz zraka; naj nas potem naše gosi opozorijo na to nevarnost, da si poiščemo pravočasno kako varno zavetišče pred tem najnovejšim »kulturnim« — napredkom!

*

Kolumbova barka.

Na svetovni razstavi v Barceloni na Španskem je bila letos na vpogled natančno ponarejena ladja, na kateri je odkril Krištof Kolumb Ameriko. Barka je zgledala med drugimi prekoceanskimi parniki kakor orehova lupina. Obsega komaj 300 ton in je do zadnjega žrebca tako zgrajena kakor je bila odkriteljeva.

Zgraditelj omenjene posebnosti je španski mornariški inženier Guillen, ki je med svojimi rojaki zelo dobro znan ter priljubljen. Njegova domovina je bila nepopisno navdušena, ko je zvedela, da se hoče v Kolumbovi barki peljati v Ameriko in se držati natanko vozne črte, katera je bila izbrana na prvi vožnji preko Oceana. Inženier Guillen pa ne bo samo jadral po Kolumbovi liniji, on se bo tudi posluževal med vožnjo le nekaj znanih instrumentov. Podal se je 1. decembra na pot brez pomorskih kart, brez modernega kompasa, in brez vseh naprav, ki so v splošni rabi pri vožnjah preko morja.

Na novi Kolumbovi barki ni nobene radio postaje in tudi ne pomožnega motorja, s katerim se danes ponaša vsaka še tako revna jadrnica. Na krovu ni nobenega predmeta, ki že ne bi bil znan ter v uporabi v Kolumbovih časih.

Barka »Sveta Marija« bo približno 100 dni na potu. Bogznan koliko radovednih bogatašev iz celega sveta se je javilo pri inženierju s prošnjo, da bi se smeli proti visokemu plačilu udeležiti prekoceanske vožnje po Kolumbovem načinu. Kako se bo doigral ta prevoz, bomo poročali.

*

Raznoterosti.

Od kmetškega hlapca do mašnika. Med letošnjimi novomašniki v Celovcu je tudi Franc Gollreiter. Ko je bil dokončal osnovno šolo, je bil več let poljski delavec. Leta 1917. je moral na italijansko fronto. Po vojni je opravljal službo podeželskega pomočnika in bil včlanjen v krščanski strokovni organi-

zaciji. Tu je dozorela njegova želja, da bi postal duhovnik. Z največjimi žrtvami je dovršil srednješolske nauke in leta 1927 napravil maturo. Nato je bil sprejet v semenišče in letos dosegel mašniško posvečenje. Posvetiti se hoče dušnemu pastirstvu med kmetjskimi delavci.

Pri plesu se je zakasnila. Prekomorskemu parniku Ile de France se ne pripeti vsak dan, da bi moral zakasnit svoj odhod, in sicer samo zaradi ene osebe. To se mu je pa dogodilo oni večer, ko se je gospodična Jose Laval, hči francoskega ministrskega predsednika, zamudila na nekem plesu, da je pozabila, kdaj ima parnik odpluti; tako je moral parnik in vsi potniki na njem čakati samo na njo. Poročilo ne omenja, jeli bila kaj okregana od strogega očeta. Vsekakor pa se je dobro zabavala in pravi, da Amerike ne bo zlepa pozabila.

Deček obsojen na smrt. R. Williams v Rockfordu v Sev. Ameriki je star šele 17 let, vendar ga je porota spoznala zrelega za električni stol. Eksekucija je določena za dan 11. decembra. Deček je ponoči 29. avgusta ustrelil nekega sprevednika cestne železnice ob roparskem napadu, katerega je izvršil vpričo šestih potnikov. Obsojeni ni kazal nikakega razburjenja nad obsodbo. Ko so ga peljali nazaj v ječo, je dejal: »Dajte mi kaj jesti. Ob zdaj naprej bom imel dovolj hrane.«

Ženske, ki kače, postanejo grde. Predsednik društva ameriških lepoticarjev je izjavil na nekem predavanju, da postanejo kadilke sčasoma zelo grde; njihove poteze na obrazu postanejo oglate in ostre, ustnice pa vedno bolj blede. Ustnice se povesejo, oči pa jim postanejo vedno bolj medle in kalne. Ali bo to kaj pomagalo?

POVERJENIKOM ZA KMETSKI KOLEDAR.

Vse poverjenike za kmetški koledar opozarjamo, da morajo čimprej obračunati glede kmetškega koledarja. Po 15. decembru ne moremo od nikogar več vzeti koledarjev nazaj, ampak jih bo treba plačati. Tudi se naj ističasno nakaže vplačilo za koledarje, kakor je bilo sporočeno v zadnji okrožnici, da je plačljivo vse samo po položnici Tiskarne Sv. Cirila v Mariboru.

Kmetjskim gospodarjem in gospodinjam toplo priporočamo koledar, ki je izšel res za nje. Za gospodarje je Kmetški koledar, za gospodinjne pa Gospodinjski koledar. Vsak stane s poštnino vred samo 10 Din. Najceneje je za vas, da pošljete znamke v pismu naprej z naročilom Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kaj naj vam dá trgovec za Božič in novo leto? Gospodarju Kmetški koledar in gospodinjji Gospodinjski koledar. Recite trgovcu, kjer stalno kupujete, da naj piše po nje v Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Poznate slikane povesti Male knjižnice? Vsaka povest samo Din 2.—. Dobite jih v vsaki knjigarni, deslej je izšlo 8 povesti. Naročite jih za božično darilo otrokom! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Winneton-ove knjige z originalnimi barvanimi naslovnimi slikami bodo najlepše božično darilo našim dečkom. Dobite jih v vsaki knjigarni, po pošti pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.